

“KOM ONS **HELPEN!**”

“Ik verhuurde motorjachten”, vertelt Piet Verschure, een inmiddels gepensioneerde ondernemer. “Aan gezinnen, mensen die een vaarvakantie wilden. De schepen werden altijd schoongemaakt direct na terugkomst, zodat ze schoon klaarlagen voor de volgende klant. Ik wist niet wat ik hoorde toen ik gebeld werd door een huurder, hij was echt in paniek. ‘Vlooiën!’, gilde hij. ‘Overal. Op de meubels, in bed, op ons. We worden besprongen, het is doodeng. KOM ONS HELPEN!’

TEKST EN FOTO'S: JANINE VERSCHURE

Toen Piet zelf polshoogte ging nemen, gewapend met advies van de plaatselijke dieren-speciaalzaak en enkele bussen vlooienspray, kon hij niet anders dan concluderen dat zijn klant niet overdreven had. “Het was vreselijk”, vertelt hij. “Het was een warme zomerdag, de huurders hadden de hele dag buiten aan dek gezeten. Pas toen het 's avonds begon af te koelen gingen ze naar binnen en in de salon werden ze letterlijk besprongen door de vlooiën. Ik ook toen ik binnenkwam: honderden of nee, wel duizenden vlooiën op mijn benen en ze bĳten. Ik heb eerst die mensen naar een hotel gebracht zodat ze even tot rust konden komen en vervolgens ging ik aan de slag.”

Piet spoot verschillende bussen vlooienspray leeg in de boot maar het probleem bleek niet zomaar de wereld uit te gaan. Nog lange tijd na dit horrorincident doken er vlooiën op in het desbetreffende schip. “De klanten die deze boot gehuurd hadden, kon ik gelukkig een ander schip aanbieden”, vertelt hij. “Ze waren natuurlijk erg geschrokken, maar gelukkig niet boos. Sterker nog: achteraf konden ze wel lachen om de situatie en zijn ze nog jaren klant gebleven.”

Hoe kwam dat nou?

Piet: “Ergens voordat de boot vertrok, zag de kat van onze burens kans om naar binnen te glippen. Ik weet nog dat ik een kat op het dek zag en dat vreemd vond, maar niemand heeft hem naar binnen zien gaan of weer buiten zien komen. We weten niet hoe lang hij aan boord gezeten heeft, maar de buurman zegt dat-ie hem zeker twee dagen kwijt was. Dat beestje heeft vlooiën gehad, die zijn in de boot blijven zitten en zo begon de ellende.”

Reĳel horrorscenario

“Oei, dat is inderdaad een angstaanjagend voorbeeld van een reĳel horrorscenario”, zegt Judith Essink van Merial. “De kat die aan boord heeft gezeten, had een vlooiënbesmetting. Nadeel bij katten is dat je bij hen een

vlooiënbesmetting niet zo snel opmerkt als bijvoorbeeld bij een hond. Honden gaan vaak vinnig bĳten en krabben, terwijl katten van nature al poetsgedrag laten zien. Als ze vlooiën hebben gaan ze meer poetsen, maar het is de vraag of de eigenaar dat waarneemt. Die kat met die vlooiën is op die boot geweest. In dit geval is niet duidelijk hoe lang, maar in principe is een minuutje al genoeg. De vlooiën op die kat leggen namelijk eitjes, dat doen ze binnen 48 uur en per vlooi zijn dat er gemid-

Vlooiënfacts

- Gedurende haar leven kan een kattenvlo wel 1000 eitjes leggen.
- Vlooiënlarven voeden zich met onder andere huidschilfers van mens en dier, en ontlasting van hun ouders.
- Kattenvlooien zijn een tussengastheer van de lintwormen.
- Er is tot op heden geen resistentie aangetoond tegen de moderne vlooiënmid-delen die in Nederland op de markt zijn.
- Als honden vlooiën hebben, zijn dat meestal ook kattenvlooien.
- Kattenvlooien zullen mensen wel bijten, als ze voldoende honger hebben, maar ze gaan niet op onze huid leven.

deld tot dertig per dag. Als die kat de boot even binnenloopt, kunnen er dus al eitjes op de vloer vallen. Als de temperatuur een beetje aangenaam is, worden die eitjes larven en die larven kruipen weg. Ze verstoppen zich zo diep mogelijk in de meubels of de vloerbedekking, tussen de naden van het hout of de kieren in het laminaat. Daar zijn ze onbereikbaar voor de stofzuiger. Na een paar weken worden die larven poppen.”

De poppen aan het dansen

Poppen zijn jonge vlooiën in een superjasje. Ze zitten veilig in een omhulsel dat hen beschermt tegen onder andere vlooiënmid-delen en als ze willen, kunnen ze wel een jaar blijven liggen. “Tot ze de tijd rijp achten om uit te komen en als volwassen vlooi, op het dier, hun eerste bloedmaaltijd te nuttigen”, zegt Judith. “Dat gebeurt als ze waarnemen dat er leven om hen heen is. Lichaamswarmte, trillingen of uitademingslucht zorgt ervoor dat de poppen weten dat er gastheren in de omgeving zijn. In een normale omgeving gebeurt dat gefaseerd, maar in het geval van die boot, in een situatie dat er niets was aan levende wezens in de omgeving, gaf de aanwezigheid van mensen plotseling zoveel stimuli dat de poppen massaal uitkwamen. Dat kan dan inderdaad met duizenden tegelijk zijn. Ze hebben daar lang gelegen dus ze hadden honger. Dat verklaart de agressieve aanval op mensenbenen.”

Lokkat

De botenverhuurder vertelde dat het een behoorlijke tijd duurde voordat het probleem onder controle was. Hoe verklaart Judith dat? “Dit is het probleem waar iedereen tegenaan loopt als ze eenmaal een vlooiënbesmetting hebben. Het duurt meestal een aantal maanden voor de directe omgeving vrij is van poppen. Vlooiën, eitjes en larven kun je prima bestrijden met een omgevings-spray maar tegen poppen werkt dat niet”, zegt ze. “Die liggen te diep weggestopt voor de stofzuiger en door hun omhulsel zijn ze resistent tegen bestrijdingsmiddelen. De kans is levensgroot aanwezig dat niet alle poppen in een keer uitkwamen en dat je nog lange tijd geconfronteerd wordt met ‘nieuwe’ vlooiën. Eigenlijk is er maar één manier om dit redelijk snel op te lossen: door een kat die goed is behandeld met een vlooiënbestrijdend middel in de boot te zetten. De kat zal massaal besprongen worden door hongerige vlooiën; de vlooiën komen in contact met het bestrijdingsmiddel en gaan dood. Op die manier fungeert de kat als het ware als stofzuiger, maar weet wel dat dit niet een heel diervriendelijke methode is. De kans is namelijk groot dat de kat wel degelijk gebeten wordt door de vlooiën voordat ze doodgaan.” ←